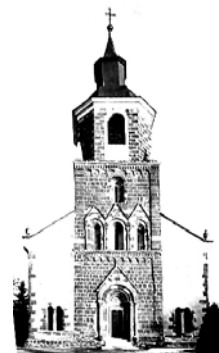

Felsőörsi HÍRMONDÓ

III. évfolyam 1. szám 2009. január

A Felsőörsért Közalapítvány kiadványa

Testvértelepülésünk: Pográny

Barátsági kapcsolat alapításáról 2006. június 3-án Barátsági Oklevelet írt alá a két település polgármestere: Kenézné Berei Györgyi és Hajdú László.

Pográny látképe

Pográny

A Honismereti Kiskönyvtár kiadványának segítségével szeretném, ha megismernék e települést.

Tislér Anikó

Ez a község Nyitrától 9 kilométernyire Észak-Keletre a zsitvai löszdombvidék észak-nyugati részén fekszik. A mai napig megőrizte a mezőgazdasági jellegét. Azonban a kerületi székhely, Nyitra közelsége és a természeti adottságok, a jó borok, az ásványi anyagokban gazdag hőforrás, elősegítheti további üdülőközponttá történő fejlődését.

A község történetéből

A község határain már az őskorban, az eneolit időszakában letelepedett az ember, amit a régészek által feltárt badeni kultúra utolsó települése bizonyít. További feltárt települések: a kárpáti halomsíros kultúra telephelye a közép bronzkorból valamint telephely a korai bronzkorból. Érdekes, hogy az ember tartózkodása a község határában a későbbiek folyamán nem bizonyított, bár nagy a valószínűsége, s a régészek idővel nyilván rá is találnak a tartózkodás bizonyítékaira.

A község határa eredetileg királyi szőlőtermelő birtok, melyből az egyházak adományokat kaptak. Szent István király uralkodása idején különféle nemzetségekkel együtt a zobori apátság birtokolt itt földeket, erről a Kálmán király 1113-ból származó újabb határleírásában történik említés. Ezen okirat szerint I. Géza király 1075-ben bizonyos birtokokat ajándékozott a szentbenedeki apátságnak. A község itt *Pagran* név alatt szerepel. Az apátság e birtokait 1209-ben a pápa erősítette meg. Az I. (Szt.) László birtokában lévő szőlőföldeket László ha-

(Folytatás a köv. oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

lála után II. Endre király az esztergomi érseknek ajándékozta: 1232-ben Róbert érsektől elkobozta és az egyháznak adta, de még ugyanabban az évben vissza is kapta őket. A tatárjárás előtti összeírások szerint több mint 40 szerviense (az uralkodó osztálynak a király szolgálatára kötelezett tagja) élt itt, és szőlőföldek voltak. 1271-ben a Berencsi nemzetségbeli nemesek lemondtak alsógelencséri birtokukról, melyet János fiától kaptak. 1287-ben Bebes fia János lemondott pogrányi szőlőföldjeiről és szervienseiről Körösi Renold testvérének, Gerold (Gerult) fiának, Geroldnak a javára, ami 1300-ban volt írásba foglalva. 1318-ban a nyitrai káptalan panaszt tett, hogy az itteni jobbagyokat elhurcolták Csák Máté emberi. 1322-ben Ádám fia, Smaragd comes (várispán) Kispogrányt szőlőföldjeivel együtt a nyitrai káptalannak ajándékozta. 1479-ben az esztergomi érseknek, Esztei Hippolitnak voltak itt birtokai 1521-ben, a bencés apát az itteni birtokokat bérbe adta a nyitrai püspökségnek. Ugyanakkor itt találkozhatunk az esztergomi érsekség prediáns nemesével. 1533-ban az érsekségen kívül birtokai voltak itt a nyitrai püspökségnek és káptalannak, a szentbenedeki apátságnak, a Forgách nemzetségnek, s kisebb birtokrészek egyes nemesek tulajdonában is voltak.

1563-ban az érsek szétszította Nagy Farkas pogrányi birtokait, mivel az átállt a törökökhöz. 1576-ban a község a török adófizetője lett, akiknek a portyázásai ugyanúgy tizedelték az itteni lakosságot, mint a török elleni hadseregbe történő verbuválás. A község az esztergomi szandzsákba (török közigazgatási terület) tartozott.

Pográny címere

A zsitvatoroki béke megkötése viszonylagos nyugalmat jelentett, de a törökök ebben az időben is gyakran jártak ide rabolni, rabszolgákat vittek magukkal Esztergomba. Az érsekségnek, a nyitrai püspökségnek és a Forgáchoknak viszont továbbra is voltak itt birtokai. 1644-ben a törökök a községet földig lerombolták, lakóit pedig rabszolgaként elhurcolták vagy megölték. Érsekújvár erődjének törökök általi bevételét követően 1663 szeptemberében a község az érsekújvári török kormányzóság (vilajet) és a nyitrai török helytartóság (náhije) része lett. Pográny és Kispográny (amely tanya volt) az adókat a budai basának, Zeámet Redzsebnak szolgáltatta be, vagyis tulajdonképpen hozzá tartoztak. Mivel az adóösszeírások itt 81 háztartást jegyeztek fel, elmondhatjuk, hogy Pográny a szörnyű megrázkódtatásból aránylag gyorsan magához tért. A törökök kiűzése után a helyi lakosság sorsa alig változott, az adókat másnak fizette, II. Rákóczi Ferenc Habsburg-ellenes szabadságharca inkább rontott a helyzeten. Az 1703-1708-as években a nyitrai vár a labancok székhelye volt, akik kitöréseik alkalmával nem kerülték el Pogrányt sem, s ugyanígy tettek az Érsekújvárban székelő kurucok is. 1715-ben a községnek termő szőlőföldjei voltak, melyek a török háború idején sem pusztultak el, s 27 háztartása volt, tehát a törökök általi adóösszeírással összehasonlítva a lakosság száma csökkent. Ezt a helyzetet a nemesek a 18. század első felében betelepítésekkel oldották meg. A község birtokosa továbbra is az esztergomi érsekség, a nyitrai püspökség és a nyitrai káptalan volt. Sőt némely okirat szerint Pográny az esztergomi érsek prediáns nemesének verebényi nemesi széke alá tartozott. 1787-ben a községben 120 ház és 920 lakos, 1828-ban 112 ház és 789 lakos volt összeírva. Az itteni lakosság mezőgazdasággal és kosárfonással foglalkozott, jelentős volt továbbra is a pogrányi szőlőtermesztés. Az akkori időszakban Pogrányt is elérte a pestisjárvány, amely meg-tizedelte a lakosságot. Az 1848/49-es magyar szabadságharc, a szabadság egyenlőség gondolata a pogrányiak között is nagy visszhangot váltott ki. Megszüntették a jobbagságot, de a szabadságharc leverése után az egyszerű ember élete lényegében nem változott. Látástól vakulásig gürcölnie kellett. Fényes Elek 1851-ben így írja le a községet: „Pográny,

Pográny Jézus Szíve zborvidéki búcsújárárbhelye.

magyar falu Nyitra vármegyében, észak keletre tíz mérföldnyire, 786 kath., 7 zsidó lak. Kat. paroch. templommal: van szép erdeje, szőlőhegye, jó rétje, vízimalma. F. u. a primás, esztergomi és nyitrai káptalanok.” A község fejlődését előre jelzi, hogy 1871-ben egy téglagyár és négy malomműködött itt. 1883-ban a tűzvész 23 házléket semmisített meg, 1887-ben 2 ház égett le, 1897-ben 15 ház és 5 gazdasági épület, s 1898-ban ismét tűzvész pusztított. 1888-ban Pográny a FEMKE szervezet tagja lett. 1894-ben megalakították a helyi hitelszövetkezetet. 1905. körül megalakult a fúvószenekar, 1906-ban ismét tűz ütött ki a községben 1910. körül megalakították az önkéntes tűzoltótestületet. 1911-ben Pogrányban új malom épült fel. A község fejlődése az I. világháború éve alatt (1914-1918) megtorpant. A háború harcterein 20 lakos esett el. Pográny történetében fontos fordulatot jelentettek az elkövetkező évek eseményei.

A község az újonnan keletkezett I. Csehszlovák Köztársaság része lett. A 20. század 20-as éveinek kezdetén a községben hastífusz tört ki. 1929-ben patak-szabályozási munkálatokat végeztek és autóbusszjáratot indítottak a Nyitra-Pográny-Család-Nyitrageszte útvonalon. Pográny 1931-től a Jézus Legszentebb Szíve vallásos tisztelet gyakorlásának központja lett, 1936. szeptember 4-én a községet meglátogatta a Csehszlovák Köztársaság elnöke, Eduárd Benes, akit a község polgármestere, Andocs István fogadott. A pogrányi fúvószenekar játszott

az 1936. május 25-29-én Budapesten rendezett nemzetközi eucharisztikus kongresszuson (a zenekar kisebb szünetekkel jelenleg is szerepel). 1941-ben megalakították a helyi testnevelési egyletet, s ez alkalmából a helyi plébános Nybl felszentelte a futballpályát. Az 1936. és 1947. közötti években fokozatosan kiépítették a telefonhálózatot. 1948. februárja után, amikor a kommunista párt hatalomra került, a község újra fejlődésnek indult. 1952-ben megalapították a helyi éfsz-t, később hozzácsatolták az alsódoboki, családi, nyitra-gesztei, lapási EFSZ-eket. 1959-1960-ban megszólalt a községi hangszóró, 1961-ben befejezték az óvoda építését, 1965-1966-ban a község egy részében lefektették a vízvezetékét, valamint felépítették a ravatalozót. 1968-ban új vendéglátó üzem épült fel, a 70-es években átadták rendeltetésének a népművelési központot. Az utcákra szilárd útburkolat került, járdákat építettek, javultak a lakossági szolgáltatások. Az egyéni lakásépítkezés keretében sok családi házat építettek fel, ill. építettek át, a község arculata megváltozott. 1972-ben női népi dal- és tánc-együttes alakult, amely kisebb szünetekkel azóta is képviseli a községet. A pogrányiak életére különösen súlyos teherként nehezedett az a körülmény, hogy ebben az időben semmilyen hitvallást nem volt ajánlatos gyakorolni. Ennek ellenére számos bérnialást szerveztek itt, melyek szentségét a nyitrai püspökök szolgáltatták ki (1956, 1963 Nécsey E. 1969, 1977, 1982, 1987 Pásztor J.) 1987-ben elkezdték a Jednota modern áruházának építését. Az 1987-1989-es években épült fel a sportpálya, modern öltözőkkel. 1990. után a községben több jelentős változás is történt. A helyi és a környező községek lakosait az egészségügyi központ magán-orvosai látják el. 1993-1995-ös években a helyi labdarúgócsapat a szakosztály elnökének, Csekei Lászlónak a vezetése alatt a 4. labdarúgó liga résztvevője volt. 1995-ben kibővítették a telefonhálózatot. 1997-ben pedig a községi vízvezeték-hálózatot s ugyanezen évben megtörtént a község komplex gáz-művesítése is. Pográny baráti kapcsolatot tart fenn a magyarországi Tápióság és Andocs községekkel és a szlovákiai Ekel községgel.

Érdekes a lakosság számának alakulása: 1869-ben a községnek 830 lakosa volt és a növekedés pozitív fejlődési irányzata érvényesült. 1900-ig a lakosság száma 916-ra, 1921-ig 1143-ra nőtt. Bár 1930-ban 1101-re csökkent, 1940-ben már 1279 lakost számoltak. 1948-ban ismét csökkent a lakosok száma 1199-re, ugyanennyi volt 1960-ban is majd 1970-ig 1218-ra növekedett és ez a szám a mai napig állandósult.

Egerpusztát mint települést 1630-ban említik először: Egeri vagy Nemes ülés néven, eredetileg a Pográny család birtoka volt. Azután e település eléggé gyakran cserélt gazdát. (Nyári, Jánoky, Jánoky-Madocsányi), de állandóan nemesi birtok bolt. 1790-ben 26 személy lakott itt. Később a település elhagyottá vált, lakói elköltöztek. Ma a kastély maradványain kívül egy volt nagy szövetkezeti borospince és nagy kiterjedésű gyümölcsös kert található itt. 1958-ban Egerpuszta tanyát Kislapás községhez csatolták.

A folytatásban megismerhetjük még a község természeti viszonyait, műemlékeit és néprajzát, valamint a község nevezetes személyeit is.

Rendőrségi hírek

Veszélyek az internetezésben, nemcsak gyerekeknek

Az internethasználat jelentős részét gyermekeink életében az úgynevezett chatelés teszi ki. Ez valójában egy ismerkedési, beszélgetési, kapcsolatteremtési lehetőség.

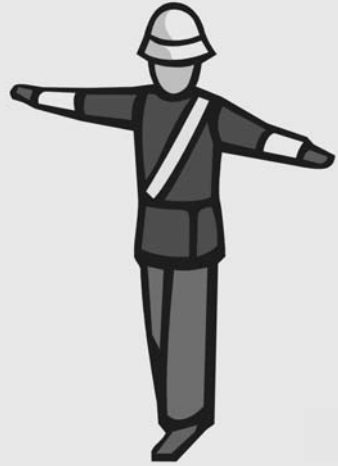
A chat-rendszerekben névtelenül vagy álnéven kerülnek egymással kapcsolatba a résztvevők. Az ember ad magának egy becenevet, így olyan névtelen emberek kerülnek egymással kapcsolatba, akik a normális életben sosem ismerkednének meg. A chatelőnek nem kell megadnia a korát, nemét vagy más jellemzőket sem, ha nem akarja.

A szülők gyakran berzenkednek, ha lányuk vagy fiúk chatelni szeretne. És nem is oktanul! Végül is az interneten hemzsegnek az olyan oldalak, amelyek nem éppen gyermekszemeknek valók - és ez a chatben sincs másképp. Komoly veszélyeket rejt magában, ha a gyermekek és a fiatalok olyan személlyel szeretnének találkozni, akit a chaten ismertek meg, és azt hiszik, hogy hasonló korú. Ezzel a megtévesztéssel élnek például a pedofiliához köthető bűncselekmények elkövetői is. Aszerint, hogy milyen idős gyermekünk, célszerű lenne az internetes tevékenységét figyelemmel kísérni, és egy pár dolgot elmagyarázni neki. Például, hogy nem szabad személyes adatokat megadni vagy, hogy az idegenekkel való személyes találkozás is veszélyes.

Néhány tanács, amelyet a szülő/nevelő a gyermekkel történő beszélgetés során adhat:

- *Ne higgy el mindent, amit az interneten olvasol!*
- *Ne add meg a nevedet, lakcímedet és a telefonszámodat interneten soha senkinek! Figyelj oda, ha az internetről adatokat, zenét vagy filmet töltesz le! Nem minden ingyenes, ami annak látszik!*
- *Légy óvatos csengőhangok letöltésénél vagy más programok letöltésénél a mobilod számára!*
- *Ne nyiss meg üzeneteket az e-mailekben vagy az Internet Messenger-ben, ha nem tudod, ki küldte őket, mert könnyen vírust, férget, vagy más károsító programokat tölthetsz a számítógépedre!*
- *Beszélg a szüleiddel vagy egy felnőtellel, mielőtt az interneten szerzett ismerőssel találkozol!*

(Folyt. a köv. oldalon)

(Folyt. az előző oldalról)

A fenti tanácsokat elsősorban gyermekeinknek adhatjuk. De vajon mi, felnőttek mindig elég óvatosak vagyunk, ha az adatainkat kérdezik akár élő szóban, akár írásban vagy az interneten? Eszünkbe jutott már, hogy ha egy élénken érdeklődő idegennek mondunk el dolgokat, azt ő rosszra is használhatja? Például: a szomszédban kik laknak, mikor vannak itthon, van-e autójuk, szoktak-e gyakran utazgatni,

a gyerekeikre ki vigyáz délután, esténként. A bűncselekmény elkövetése előtti terepszemlélet nagyon megkönnyíthetjük a közlékenységünkkel, jól-informáltságunkkal, segítőkészségünkkel.

Kérem, hogy egy kis egészséges gyanakvás legyen mindenki-ben, aki idegennek ad felvilágosítást akár saját magáról, akár másokról!

Stanka Mária r. szds.

Rendőrségi hírek II.

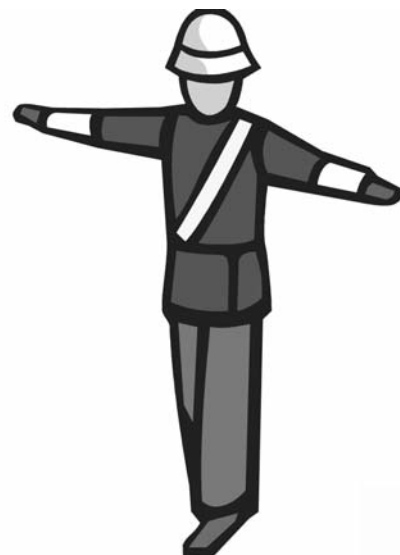
Tájékoztató a Rendőrség 2008. évi tevékenységéről

ELKÉSZÜLTEK a bűnügyi és bal-
eseti statisztikák Balatonalmádi
Rendőrkapitányság 2008. évi te-
vékenységéről.

A 2007. évi adatokkal összehasonlítva a 2008. év adatai: az elrendelt nyomozások száma éves szinten csökkent 1041-ről 938-ra, a bűncselekmények megoszlásában azonban nem történt változás. Kapitányságunk területén továbbra sem jellemző az erőszakos bűncselekmények elkövetése. 2008-ban is a vagyon elleni bűncselekmények voltak a meghatározók, amelyek a tavalyi évhez képest 739-ről 648-ra csökkentek. Ezen belül a betöréses lopások száma 284-ről 217-re csökkent. Ebben az idegenforgalmi szezonban is jelentősen nőtt a területünkön ideiglenesen itt tartózkodók száma, amiben az igazi nyári időjárásnak is része volt. Ennek ellenére a strandi lopások esetszáma alacsony maradt, ami az ilyen irányú megelőző tevékenységünk hatékonyságát mutatja. A lopások száma 372 helyett 332 volt, és nagy részét a dolog elleni erőszakkal elkövetett lopások teszik ki, amely esetekben továbbra is jelentős a színesfém lopás. Bár az év második felében visszaesést tapasztaltunk, valószínűleg a felvásárlási árak csökkenése miatt. Továbbra is jelentős a nyaralókból ill. azok szerszámos kamráiból történő háztartási és szerszámgépek eltulajdonítása. A nyaraló feltöréseknél előfordult, hogy az elkövető nem tulaj-

donított el az élelmiszereken kívül mást. Az üzletek feltörésénél pedig elsősorban dohányárut vittek el. A csalások száma ebben az évben is 21 volt. Előfordult, de nem kiugró az idősek elleni csalások valamint az ún. trükkös lopások száma (9 volt), ami az intenzív tájékoztató tevékenységnek is köszönhető. Új jelenségként figyelhető meg az állatkínzásokkal kapcsolatos bejelentések számának növekedése és a zaklatás (23 db), amely a Büntető Törvénykönyvben 2008. január 1-től deklarált bűncselekmény lett. Az áldozati helyzetben élők gondolkodásában történő változást – nem tűrik el az erőszakos családtag bántalmazó magatartását – tükrözi nemcsak a zaklatások elég magas száma, hanem az is, hogy a családon belüli erőszakkal kapcsolatos bűncselekmények esetében sem jellemzők az erőszakos és súlyos büntetési tétellel sújtható bűnelkövetések.

A közlekedési bűncselekmények száma 133-ról 109-re csökkent, és csökkent az ittas vezetések száma is 72-ről 54-re. Az ittas vezetők számának 25%-os csökkenését különösen a nyári időszakban figyelhettük meg, a zéró toleranciának köszönhetjük. Ez azonban azt jelenti, hogy az állandó lakosság körében eddig nem okozott ilyen hatást a vezetői engedélyek azonnali elvételének veszélye. Az előző évi 5 halálos baleset 7 halálos áldozatával szemben ebben az évben 4 halálos baleset történt, amely-

ben 6 személy vesztette életét. Amíg a súlyos sérüléssel járó balesetek száma csökkent 2-vel 34-re, addig a könnyű sérüléssel járó balesetek száma 34-ről 45-re emelkedett. Közlekedési bűncselekmény elkövetése miatt 28 fő ügyben került sor vádemelésre. A balesetek bekövetkezésének leggyakoribb oka a gyorsajtás (35%) valamint az elsőbbség meg nem adása (14%) és a figyelmetlenség (14%).

A külföldi állampolgárok ellen elkövetett bűncselekmények száma csökkenő tendenciát mutat. A nyaralók feltörése és a besurranásos lopások áldozatai közt fordulnak elő.

A szabálysértések terén a közlekedési eseteken túl legtöbb bejelentést a „csendháborítás”-sal kapcsolatban kaptuk, amelyekben nem rendőrségi, hanem önkormányzati hatáskörben kell eljárni. Természetesen van határa a zajongásnak, de kicsit több türelemmel más iránt saját magunkat is meg tudnánk kímélni a bosszankodástól.

Stanka Mária r. szds.

Szent Erzsébetről

Többen kérdezték tőlem, hogy miért áll egy kereszt a temető előtt?

Ezért megkértem TAUBEL GYÖRGYÖT, írja le nekünk, hogy a temető parkolója előtt álló keresztet, kinek a tiszteletére és milyen indítatásból állította, és mit rejtenek a rovásírás betűi? Válaszának első részért most közzétesszük.

Tislér Anikó

„2007. évben Árpád házi Szent Erzsébetre emlékeztünk a születésének 800. évfordulójára.“

Mészáros Lajos terve és Tóth István kivitelezése és önzetlen segítségük nyomán készült a helyére, a temető elé, az önkormányzat hozzájárulásával.

IX. Gergely pápa emelte a szentek sorába csodálatos tettei révén.

Erzsébet sírja kedvelt zarándokhely. Magyarország és Németország egyaránt legnagyobb szentjei közt tartja számon.

1207-ben július 7-én született (áldás hava) valószínűleg Sárospatakon a Bánk Bán-ból jól ismert Gertrúd és II. András király lányaként.

Az önfeláldozó keresztényi szeretet példaképe Erzsébet, Árpádnak egyenes ági leszármazottja, így a legősibb magyar vérvonal hordozója volt tulajdonságaiban és cselekedeteiben egyaránt.

Számos országban található róla képzőművészeti ábrázolást vagy pl. Pado-vában és a hesseni tartomány kórház templomának emléktábláján az ősi Magyar királyi címerrel együtt jelenítik meg az Árpádsávval és a kettős kereszttel együtt.

A szegényekre is gondolva az ő nevéhez fűződik az első kórház alapítása. A 10 eurós fém emlékérmén is az ő arcképét láthatjuk. Erről a Német Szövetségi Parlament döntött.

Kassa legnevezetesebb épülete a Szent Erzsébetről elnevezett katolikus püspöki székesegyház. A templomot Nagy Lajos idején kezdték építeni és Hunyadi Mátyás idején fejezték be.

Már négy éven eljegyezték a kornak

megfelelően Thüringia grófjával Lajossal. Hozományként 13 szekér kincses rakományt vitt Wartburg várába. Jóságával és kedvességével hamarosan megnyerte a vár népét. Kivéve leendő anyósát Zsófiát és lányát Ágnes hercegnőt. Azonban házassága Lajossal példaértékű lehet minden fiatal házasság számára.

Az 1225. évi nagy éhínség alkalmával férje jóváhagyásával osztotta szét a várban lévő élelmet az éhezők közt. Két legismertesebb legendája közül az egyik egy leprás beteggel történt: testét sebek és fekélyek borították, melyek állandóan nedveztek és messziről büzlöttek olyannyira, hogy mindenki undorral elfordult tőle. Erzsébet lehajolt hozzá, felvitte a várba. Sebeit megtisztította, megmosta, lenyírta a haját, végül befektette saját ágyába.

Zsófia fejedelem asszony ezt látva, gyorsan értesítette fiát Lajost, mondván, hogy megbecstelenít téged a hitvesed. Lajos ezt nem akarta elhinni, de anyja unszolására benyitott Erzsébet szobájába és kérdőre vonta. Az imént még büzös, véres folyadék kristálytiszta vízzé vált, s tetején rózsaszirmok úszkáltak. A beteg levágott haja, amit a ruhája alá rejtett, arannyal átszőtt selyemmé vált. Amikor az ágy takaróját felhajtotta, hogy lássa valóban ott van-e az idegen férfi – a leprás helyén Jézus feküdt vérző sebeiben.

Akkor így szólt: „Uram nem vagyok méltó, hogy ily csodát lássak, de add segítségedet, hogy akaratom szerinti ember váljon belőlem.” Akkor értette meg: „Amit egynek tettetek akár a legkisebbek közül, nekem tettétek.” (M+ 25.40)

Egy másik alkalommal hideg tél volt, s a vár alatt egyre több éhező és fázó ember gyűlt össze. Ezt látva köténye alá kenyeret rakott és óvatosan igyekezett átvágni a várudvaron. De ahogy a kapuhoz ért, Zsófia asszony ráparancsolt, hogy mutassa meg, mit rejteget a köténye alatt.

Erzsébet elpirult, és azt válaszolta: rózsákat. Zsófia ettől még dühösebb lett, hisz télvíz idején honnan kerülne rózsza. Erre Erzsébet leeresztette kötényét és csakugyan piros rózsákkal volt tele a ruhája.

Férje Lajos halála után sajnnyarúra fordult élete, el kellett hagynia a várat Zsófia üldöztetése miatt. S akivel azelőtt jót tett, látták megalázott helyzetét, és gyakran kigúnyolták.

Feljegyezték, hogy haldoklása idején egy kismadár viaszgaltta csicsérgésével. Akik hittel felkeresték sírját, gyógyulásra és meghallgatásra találtak.

Ő lett a feleségek és a fiatal anyák védőszentje. Hogy mit jelent ez a mai fül számára?

Bennem az fogalmazódott meg, hogy aki megtehetné, hogy segítsen, az vajon észre veszi-e, ha szükségét lát valamelyik embertársunk? Hogy javait kellőképpen hasznosítja-e vagy csupán a gazdaságosági mutatók által megszokott módon. Eszébe jutnak-e kárpátjai vagy csángó testvéreink.

Akiknek minden vagyonuk a haza iránt táplált évtizedek óta hiába való, de soha nem múló szeretet, hogy akik még nyelvükbe kapaszkodva kitartanak a legtávolabbi szent rög mellett. S magukra öltik a láda mélyén lapuló nemzeti viselkedet amikor arra jön a „Székely Gyors.”

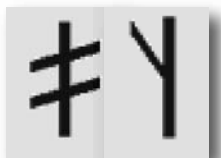
A nap szítta és könnyek barázdálta arcon még megcsillan a mosoly, ha Magyar szót hall. Még reszkető kézzel fogja be az ökröket az eke elé, mert még szántani és vetni kell. S ki miképpen vet, akképpen arat.

Vajon mi jól vetünk-e? Marad-e még föld számunkra, ahol vessünk és arassunk?

Marad-e még templomunk, ahol imát mondhatunk Árpád házi Szent Erzsébetért? S marad-e még iskolánk, ahol sarjadhat a mag?

Hisz ekképp arathatunk. Hát ragadjuk meg a kasza végét, és vegyük kézbe sorunk, és ahol szükség van, ott mi is erőnkől telhetően segítsünk!

A kereszt is egy felkiáltó jel, hogy elég egy kis akarat, jó szándék, s mi ezekből fakad. Hisz nincs az a mérhetetlen sötétség, mely képes lenne eloltani egyetlen gyertya lángját.

FÓRUM A HONLAPUNKON

A fórum a www.felsoors.hu weblapon! Regisztráció után Ön is hozzászólhat, véleményt nyilváníthat, ötleteket adhat, új témát indíthat a fórumon.

Kérjük, éljenek a lehetőséggel!

Honlapunk átalakult! Az Önkormányzat kötelezettsége, hogy tevékenységéről az aktuális információkat honlapján megjelentesse. A www.felsoors.hu -n Önök is elérhetik a rendeleteket, határozatokat, képviselő-testületi ülések jegyzőkönyveit.

Érdeemes böngészni a web lapunkat, hi-

szen rendezvények, Felsőörsi Hírmondó példányai, elérhetőségek is megtalálhatók!

A honlap átalakítását az Önkormányzat kötelezettsége miatt végeztük el. Várható a honlap teljes átalakítása, melyhez várjuk javaslataikat!

Felsőörs Község Önkormányzata

Megyegyülés hírei

Tapolcai kórház: megelőzik a betegséget

Húsz millió forintos beruházással mammográfiás gépet és előhívót adtak át ünnepélyes körülmények között Tapolcán, a Dr. Deák Jenő Kórházban, január 23-án. A berendezés kiemelkedő jelentőségű a tapolcai és a sümegi kistérség lakói számára a betegségek megelőzésében.

Laszovicza Jenő, megyei közgyűlési elnök szerint példaértékű, ahogy Veszprém megyében a másutt jellemző rivalizálás helyett konstruktív együttműködés tapasztalható a kórházaknál a betegek érdekében, ami hatékonyságot, költségtakarékos működést eredményez. *Dr. Kollát Il-dikó* osztályvezető főorvos mérföldkőnek nevezte a mostani beruházást. Az üzembe állított készülék nemre való tekintet nélkül segít a betegségek korai felismerésében, ezáltal gyógyításában.

Hit, remény és szeretet

Dr. Márfi Gyula veszprémi érsek, *Nagy Károly* várpalotai kanonok, *Beke Zsolt* berhidai plébános és *Medveczki Miklós* diakónus ünnepi szentmisén köszöntötte a tizenkét esztendővel ezelőtt, a peremartoni idősök otthonában felszentelt imatermet, valamint a lakókat január 5-én, melyen részt vett *Talabér Márta*, a Veszprém megyei közgyűlés alelnöke.

További információ: www.veszpremmegye.hu

PROGRAMELŐZETES

Dátum	Program megnevezése	Rövid leírás	Tervezett helyszín
Január – február			
	<i>Szánkóverseny, hóember-hóvár építés</i>	hó esetén szombati vagy vasárnapi nap	Miske-tető
Február			
07. (szo)	<i>Iskola farsang</i>		Malomvölgy Ált. Isk. tetőttere
11. (sze)	<i>Tollfosztás</i>	hagyományok bemutatása	
14. (szo)	<i>Fánkfarsang</i>	Farsangi hagyományok, fánksütés és verseny	Malomvölgy Ált. Isk. tetőttere
21. (szo)	<i>Református teaest</i>		Malomvölgy Ált. Isk. tetőttere
28. (szo)	<i>Vetélkedő</i>	Gyerekek-szülők	Malomvölgy Ált. Isk. tetőttere
Március			
07. (szo)	<i>Nőnap</i>	nők köszöntése férfiaktól műsorral	Malomvölgy Ált. Isk. tetőttere
11. (sze)	<i>Honismeret</i>	megemlékezés Reguly Antalról	Faluház
13. (p)	<i>Nemzeti Ünnepe (03.15.)</i>	megemlékezés	Malomvölgy Ált. Isk. tetőttere
28. (sz)	<i>Húsvéti játszótér</i>		Malomvölgy Ált. Isk. tetőttere
Április			
03.v.04. (p/sz)	<i>Egészségnap</i>		Faluház
08. (sze)	<i>Honismeret</i>	A Rómaiak Hazánk területén, Baláca	Faluház
17-19.	<i>Mandula Ünnepe</i>		
25.(szo)	<i>Kirándulás</i>	Játszóház a Föld Napja alkalmából	
Május			
03.(v)	<i>Anyák napja</i>	(Iskolai, óvodai rendezvények)	
13. (sze)	<i>Honismeret</i>	Kirándulás Zircra, és Pápai Sámuel emléktábla koszorúzása	
20.(sze)	<i>Kihívás napja</i>		Sportpálya, Óvoda, Iskola, Faluház, utcák
30.(szo)	<i>Gyermeknap</i>	gyermekek köszöntése	Iskola

NŐK FELSŐÖRSÉRT EGYESÜLET

ezzel a felhívással kéri Felsőörsön lakó adózó magánszemélyeket és vállalkozásokat, hogy adjuk **1 %-át** ajánlják fel egyesületünk javára az alábbi adószámra:

19380458-1-19

Támogatásukat ez év júniusában megrendező 3. Felsőörsi Ízutazás rendezvényünkön néhány európai ország – eddig be nem mutatott - kulturális és gasztronómiai programjaival köszönjük meg.

Az Egyesület címe: 8227 Felsőörs Csalogány út 14, tel.: 06/30/522-40-55

DELIKÁT8 JÁTSZÓTEREK

A Delikát8 „Fözzön 8 játszóteret” programját 2009-ben folytatja!

Kérjük Önöket, hogy gyűjtsék a vonalkódokat, és helyezték el az Iskolában elhelyezett gyűjtődobozba!

Részletek: www.delikat.hu

Helyreigazítás

Decemberi számunkban „Köszöntöttük az időseket” cikkhez.

Vannak a településünkön olyan rendezvények, amelyek szorosan kötődnek egy olyan személyhez, aki nélkül a program szinte meg se valósulna.

Ezek egyike az Idősek Napja rendezvény, melyet Tislér Gyuláné Vilma szervez, irányít és tart kézben. A rendezvényen természetesen legelőször Ő köszöntötte a nyugdíjasokat. Vilma több mint 20 éve a nyugdíjas klub vezetője, és mint az Önkormányzat Szociális Bizottságának külső munkatársa, mindig nagy figyelmet fordít a nyugdíjasokra.

Én, aki a programokon részt veszek, nekem annyira természetes az Ő jelenléte, munkája, hogy szinte megfeledekzem Róla, pedig ezzel kellett volna kezdeni az írásomat.

Vilma köszönjük, hogy az idén sem sajnáltad az időt, a fáradságot, és megszervezted az Idősek Napját.

Tislér Anikó

Felsőörsi Ifjúsági Közhasznú Sportegyesület

8227 Felsőörs, Szabadság tér 2.

Tisztelt Sportbarátok!

Örömmel értesítünk mindenkit, hogy Sportegyesületünk 2005. július 18. óta közhasznú egyesületként működik, ezért 2008. évtől jogosult a jövedelemadó 1%-ára.

Kérjük, hogy adója 1 %-ával támogassa Egyesületünk munkáját.

A befolyó összegből az ifjúsági csapatban szereplő gyermekeket kívánjuk versenyeztetni.

Adószám: **19265881-1-19**

Név: Felsőörsi Ifjúsági Közhasznú Sportegyesület

Rásky Ervin
SE elnök

FELHÍVÁS

A Felsőörsért Közalapítvány ez évben is kéri a település lakóit, hogy adjuk 1 %-nak felajánlásával támogassák, mely egyetlen bevételi forrása. Az idei évben a **Búzavirág Népdalkör** támogatására szeretnénk fordítani a felajánlásokat. Amennyiben alapítványunk támogatása mellett dönt, akkor az adóbevallása mellé az erre a célra szolgáló nyomtatványon a **Felsőörsért Közalapítvány adószámát** szíveskedjenek megjelölni, mely

18925575-1-19

Köszönjük.

TISLÉR ANIKÓ

7 éve Felsőörsön élő nyugdíjas vagyok feleségemmel együtt. Tagja vagyok a helyben működő Idősek Klubjának. Az elmúlt időszak alatt úgy tapasztaltuk, hogy a község vezetése (szervezetei) az itt élő nyugdíjasokkal sokat törődik, komoly figyelmet fordítanak a nyugdíjasokra, mely törődést ezúton is tisztelettel megköszönjük.

ANTAL ANDRÁS

Felsőörs, Vadrózsa u. 1482/2 hrsz.

KÖNYVTÁR ÉS TELEHÁZ (és konditerem)

Új könyvek érkeztek a könyvtárba!

Íme, néhány:

- Útikönyvek: Szlovénia, Prága, Horvátország, Görögország, Csehország és Szlovénia.
- Felnőtteknek: Stephen King, Leslie L. Lawrence, Skandináv Krimik sorozatból, szépirodalom, romantikus történetek (Josephine Cox, Elizabeth Adler)...
- Ifjúságnak: Lódobogás 1-4 kötet (Kathleen Duey), Rairy Oak 1-2 kötet (Elisabetta Gnone), Enciklopédiák...
- Gyerekeknek: Sicc, klasszikus mesék, gyermekversek, Dörmögőék kalandjai, Erdőháti történetek, Csodasakk...

A könyvtárban hangos könyvek is kölcsönözhetőek!

A gyerekek: *Bogármese, Mazsola és Tádé,*

A felnőttek: *Agatha Christie, Rejtő Jenő, Paulo Coelho, Alessandro Baricco* műveiből választhatnak.

Plell Olga

Könyvtár és Teleház vezető

Tel: 87/ 577-209; 30/421-6543

e-mail: konyvtar@felsoors.hu

Skype: plell.olga

Bérelne? ...vagy vásárolna?

BÉRGÉP-ALSÓÖRS

(8226 Alsóörs, Gárdonyi G. u. 6. Tel.:06-20/447-1200 Fax.: 87/475-078)

Bérelti szándékát, kérjük telefonon, előre jelezze! Gépkiadás: H-P 8-16 h-ig Szombat 8-12h-ig!

Ipari, nagy munkabírási gépek, eszközök!		1 óra	2 óra	4 óra	1 nap
Bontókalapács – Hitachi H65SB2 (1340W/43J ütőteljesítmény!!!!)		2100.-Ft	3000.-Ft	4200.-Ft	6000.-Ft
Vésőkalapács – Hitachi H60MRV (1350W/7-26J ütőteljesítmény!!!)		1750.-Ft	2500.-Ft	3500.-Ft	5000.-Ft
Fúró-Vésőkalapács – Hitachi DH50MB (1400W/5-18J ütőteljesítmény)		1750.-Ft	2500.-Ft	3500.-Ft	5000.-Ft
Vésőkalapács – Hitachi H45MR (950W/12,5J ütőteljesítmény)		1400.-Ft	2000.-Ft	2800.-Ft	4000.-Ft
Fúró-Vésőkalapács – Makita HR24505 (700W/2,8 J ütőteljesítmény)		1050.-Ft	1500.-Ft	2100.-Ft	3000.-Ft
Horonyvágó – Hitachi G23UB2 (2000W gyémántlap és porszívó nélkül)		1300.-Ft	1800.-Ft	2450.-Ft	3500.-Ft
Ipari porszívó – Karcher NT361 ECO TE (4m szívócső; hálózati aljzattal!)		1400.-Ft	2000.-Ft	2800.-Ft	4000.-Ft
Sarokkösörű – Hitachi G23UB2 (2000W, 230mm-es korong)		900.-Ft	1300.-Ft	1750.-Ft	2500.-Ft
Lapvibrátor – Stone (70kg 330x530mm talp + gumilap)		2100.-Ft	3000.-Ft	4200.-Ft	6000.-Ft
Lapvibrátor – Wacker VP2050A(103kg 500x588mm talp)		2250.-Ft	3200.-Ft	4600.-Ft	6500.-Ft
Tüvibrátor – Wacker M2000 (3m-es tengely, 35mm-es fej)		1750.-Ft	2500.-Ft	3500.-Ft	5000.-Ft
Döngölő – Wacker		2100.-Ft	3000.-Ft	4200.-Ft	6000.-Ft
Hézagvágó – Wacker BTS1035L3 (350mm-es koronggal) Kézi vágásra + Aszfaltvágó kocsis		2250.-Ft	3200.-Ft	4600.-Ft	6500.-Ft
Asztali – téglavágó – Stone MS400 (230V/2,2kW, átm.400 gyémánt lappal)		1900.-Ft	2700.-Ft	3800.-Ft	5500.-Ft
Térköroppantó		1050.-Ft	1500.-Ft	2100.-Ft	3000.-Ft
Betonkeverő -					
Optikai szintező, szögmérő – SOKKIA C330 (+Állvány, 5m-es szintezőléce)		1750.-Ft	2500.-Ft	3500.-Ft	5000.-Ft
Áramfejlesztő – Honda HX 4000 (4kW 1x230V 17,3/13A)		2250.-Ft	3200.-Ft	4600.-Ft	6500.-Ft
Betonvas vágó – TX16 (kézi, erő vágó, átm. 16mm betonvasig)		700.-Ft	1000.-Ft	1400.-Ft	2000.-Ft
Kézi gyalu – Hitachi F30A (900W 92mm gyalulási szélesség)		1300.-Ft	1800.-Ft	2450.-Ft	3500.-Ft
Kézi körfűrész – Hitachi C7MFA (párhuzamvezetővel, 190-es tárcsaméret)		1300.-Ft	1800.-Ft	2450.-Ft	3500.-Ft
Dekopir fűrész – Hitachi CJ120V (740W, 120mm, 650-3.200/min., előtolás állítás)		1300.-Ft	1800.-Ft	2450.-Ft	3500.-Ft
Szalagesiszoló – Hitachi SB10T (2 fokozat, 100x610mm szalag, porelszivás)		900.-Ft	1300.-Ft	1750.-Ft	2500.-Ft
Deltacsiszoló – Hitachi SV12SH (Sarkok csiszolására, porelszivás)		700.-Ft	1000.-Ft	1400.-Ft	2000.-Ft
Excenter rezgőcsiszoló – Makita BO6040 (átm. 150 mm tárcsa, polírozáshoz is!)		1050.-Ft	1500.-Ft	2100.-Ft	3000.-Ft
Parkettesiszoló – Mignon S200		1750.-Ft	2500.-Ft	3500.-Ft	5000.-Ft
Felső maró – Makita 3620 (860W/27.000 1/min, átm. 8mm befogás, 12db maró profil választék)		1300.-Ft	1800.-Ft	2450.-Ft	3500.-Ft
Csavarbehajtó – Metabo USE8 (230V/550W, 40Nm, 10 nyom. fokozat, 0-900/min)		900.-Ft	1300.-Ft	1750.-Ft	2.500.-Ft
Ipari szőnyeg- és kárpittisztító – Karcher PUZZI100(-Széles fej, szőnyeghez, -keskeny fej, autókárpithoz)		1300.-Ft	1800.-Ft	2450.-Ft	3500.-Ft
Magasnyomású mosó – Karcher 6/15C+ (220V, 30-150bar 230-560l/h)		1900.-Ft	2700.-Ft	3800.-Ft	5500.-Ft
Zagyszivattyú – Wacker PS2400 (230V/400W, 200 l/min, max.12m, 2" túzoltó tömlővel)		1750.-Ft	2500.-Ft	3500.-Ft	5000.-Ft
Alumínium létra – Krause 3x14 fok (11,2 m többcélu + távtartó, + tárgyartó!)		500.-Ft	700.-Ft	1000.-Ft	1500.-Ft
Alumínium létra – Krause 3x10 fok (7,95 m többcélu + távtartó+ tárgyartó!)		450.-Ft	650.-Ft	900.-Ft	1300.-Ft
Guruló állvány 4,3 – Krause (munka m.:4,3m ; Állvány m.:3,3m ; járólap m.: 2,3m padló: 0,7x2m)		-----	-----	1.750.-Ft	2500.-Ft
Guruló állvány 6,3 – Krause (munka m.:6,3m ; Állvány m.:5,3m ; járólap m.: 4,3m padló: 0,7x2m)		-----	-----	2.300.-Ft	3.300.-Ft
Hőlégfűvő – Remington (PB gázos,16-30kW, 1000m3/h)		-----	-----	-----	2500.-Ft
Hőlégfűvő, kézi – Makita HG550VK (220V/1800W 100-550 °C pl. festék leégetéshez, forrasztáshoz)		900.-Ft	1300.-Ft	1750.-Ft	2500.-Ft
Páratlanító – Remington (20l/nap, pl. Téli kőműves és festő munkákhoz!)		-----	-----	-----	3500.-Ft
Motoros fűkasza – Husqvarna 343R (damillal)		2100.-Ft	3000.-Ft	4200.-Ft	6000.-Ft
Sövényvágó- Makita UH6540 (65 cm vágáshossz!)		1300.-Ft	1800.-Ft	2450.-Ft	3500.-Ft
Kapátógép – Terra 125 (2x3 kapával 60cm munkaszélesség. Kérésre, további kapataggal!)		1750.-Ft	2500.-Ft	3500.-Ft	5000.-Ft
Motoros láncfűrész –Husqvarna 345E		2100.-Ft	3000.-Ft	4200.-Ft	6000.-Ft
Benzinmotoros talajfűrő – Hitachi DA200E (átm.90-200mm fűrőkkel és toldószárral)		2250.-Ft	3200.-Ft	4600.-Ft	6500.-Ft
Utánfutó – Mátra (1900x1300, 460kg (platós, rugós-lengéscsillapító!)		1050.-Ft	1500.-Ft	2100.-Ft	3000.-Ft
Utánfutó – Mátra (1900x1300, 460kg (ponyvával, rugós-lengéscsillapító!)		1300.-Ft	1800.-Ft	2450.-Ft	3500.-Ft
Hegesztő inverter –WECO 140 (220V, vállra akasztható, max. 140A hegesztő áram)		1400.-Ft	2000.-Ft	2800.-Ft	4000.-Ft
Földmunkagépek kezelővel		Ft + ÁFA/ óra			
JCB 1CX midí homlokrakodó gépkelzővel – (univerzális földmunkagép, mélyásó szerelékkel ; betonvadás hidraulikus bontókalapáccsal –7000Ft/óra)		6000.-		5500.-	20óra felett
Kubota KX36/2 gumiláncos minikotró gépkelzővel – (20-100cm kanálszélességig)		5000.-		4500.-	20óra felett
CAT 304.5 gumiláncos minikotró 4,5t, gépkelzővel – (rézsükanállal, mélyásó szerelékkel 3,5 m mélységig, bontókalapáccsal-9000Ft/óra.)		7000.-		6500.-	20óra felett

FIGYELEM! Letéti díj (Kaució), Személyi okmányok, 1 hónapnál nem régebbi közüzemi számla szükségesek!**Felsőörsi HIRMONDÓ**

Kiadja : Felsőörsért Közalapítvány. Szerkeszti a Kulturális, Oktatási, Sport és Ifjúsági Bizottság. Lapszerkesztő: Plell Olga közösségszervező. Tördelés: Hordós Csaba, Faber Stúdió. Nyomdai kivételzés: Veszprémi Nyomda Zrt. 8200 Veszprém, Órház u. 38.

Készült 500 példányban. Hírek, tudósítások, információk, események közölhetők.

Hirdetésfelvétel a közösségszervezőnél a Polgármesteri Hivatalban. Hirdetési díjak : 5 szó + elérhetőség 200.- Ft, 6 x 9 cm-es terjedlem 1000.- Ft.

Lapzárta: minden hó 20.-án.